వర్షంలో వచ్చిన మనిషి

రాత్రి ఇంకా తొమ్మిది కాలేదు భోంచేసి తలుపులు మూసుకునిగదిమధ్య దీపం ఆర్పి, మంచందగ్గరగా వున్న బల్లమీద లైటు వేసుకుని, పడుకుని, చదువుకోడం మొదలుపెట్టింది కాంచన. హరికెన్ లాంతరు బాగా తగ్గించి గదిమూలగా పెట్టింది. మూడు రోజులుగా నగరంలో గాలివాన కారణంగా కరెంటు 'వచ్చే-పోయే'దిగా వుంది. ఈదురుగాలి మోత రాక్షసి ఊపిరి చప్పుడు లాగ వుంది. రోడ్లప్రక్కల ఊరూ పేరూ లేని చెట్లుకూడ గాలికి పడి, ప్రేక్ష్యకూడ బైటపడగానే, ఫోటోలు తీయించుకుని పేపర్లకెక్కాయి. కాంచన మేనత్త వరలక్ష్మి ప్రక్కగదిలో పడుకుంది....అప్పుడే నిద్రపోయింది కూడాను. చదువుకుంటున్న కాంచన తలుపుచప్పుడు విని పుస్తకం మూసి లేచికూర్చున్నది, పరీక్షగా విన్నది. తనయింటి తలుపే! సందేహంలేదు. "యింత వానలో! యీ వేళకు ఎవరబ్బా," అనుకుంది. తలుపు కాస్త తీసి ఒకరెక్క చేతో పట్టుకుని "ఎవరూ?" అన్నది. జల్లువాన లోపలకు వచ్చి క్షణంలో కాంచన, ముఖమూ, పమిటా తడిసిపోయాయి. "వానలో తడుస్తున్నాను; లోపలకు రానిస్తే, ఈ రాత్రి పడుకుని తెల్లవారే వెళ్ళిపోతాను." అన్నాడు తలుపవతలి మనిషి. కాంచన తెల్లబోయింది. "ఏమి టీ సంఘటన? దేవుడిచ్చిన పరీక్ష కాదుకదా," అనుకుంది.

మొండి ధైర్యం ఆవహించిందామెను. తలు[illegible] వ[illegible]
"చప్పున రండి లోనికి, జల్లుకు యిల్లు తడుస్తోంది," [illegible]

గింది. అపరిచితుడు లోపలకు వచ్చి తలుపు గడియపెట్టాడు. కాంచనకు ఏమీ చెయ్యాలో తోచలేదు. ఆ మనిషి బట్టలు నీళ్ళుకారుతూ హల్లో మడు గయ్యింది. కాంచన "అదిగో, ఆ బాతురూంలోకి వెళ్ళి మీ బట్టలు పిండుకోండి ముందు," అన్నది.

మారుమట్లాడకుండా అతడు స్నానాల గదిలో కెళ్ళాడు. కాంచన గబగబా ఒక గోనె పట్టా తెచ్చి మడుగైనచోట పరిచింది. అల్మైరా తెరిచి ఒక తుండుగుడ్డ తీసింది 'అతనికి కట్టుకోడానికి ఏం యిచ్చేది?' అను కుంది. నవ్వు వచ్చిందామెకు. బాతురూమునుంచి బైటకువచ్చిన ఆగంత కునితో "చూడండి, ఆ స్టూలుమీద తువాలుపెట్టాను. తలా, ఒళ్ళూ తుడుచుకుని, ఆ తెల్ల దుప్పటి కట్టుకోండి. మీ బట్టలు ఆపైన తీగమీద ఆరవేసుకోండి. తెల్లారికి ఆరిపోతాయి. పాలు తోడు పెట్టేశాము; టీనో, కాఫీనో, చెయ్యడానికిలేదు. హర్లిక్సు బల్లమీద పెట్టాను. తీసుకోండి." అన్నది కాంచన.

అతడు ఏం వినిపించుకోకుండా ఎదురుగా కనబడిన ప్లేటులో బిస్కట్లు గబగబా తినేసి, హర్లిక్సు త్రాగాడు. కాంచన ఆశ్చర్యంగా అన్నీ చూస్తూ నిలబడింది. అతడు నిలుచున్న పైనం, అతడు తింటున్న తీరూ చూసి ఏదో గుర్తుకువచ్చి చకితురాలైంది.

'నిజమేనా! ఏమిటీవింత! కావాలని రాలేదు కదా!' అనుకుంది. హర్లిక్సు ముగించాక అతనికి కాస్త తెలివొచ్చింది. గబగబ తువాలు తీసు కుని తల, ఒళ్ళు తుడ్చుకున్నాడు. "దుప్పటి యిచ్చారు దేనికి?"అన్నాడు.

"కాంచన "క్షమించాలి. మాయింట్లో మగవాళ్ళకు పనికివచ్చే బట్ట లేమీ లేవు మరి. తెల్లారేసరికి ఆరిపోతాయిలేండి." అన్నది.

సర్పద్రష్టుడైనట్లు అతడు వులిక్కిపడి "క్షమించాలి. నా సాహ సాని కేమనుకోకండి. పనిమీద యీవూరు వచ్చాను. వానకు గండ్లు పడి రె ళ్ళు ఆగి... డంతో మొన్ననే మా వూరు చేరవలసినవాణ్ణి. యిక్కడే ... రాత్రి హోటలుదగ్గర ఎవరో నా జేబు కత్తిరించి,

పట్ను కాజేశారు. ప్రొద్దుటినుండీ కాఫీకూడా త్రాగలేదు. ఆకలిగా వున్నది. ఇంటికి టెలిగ్రాం యిచ్చి డబ్బు తెప్పించుకోవచ్చు కాని, పై రివ్వడానికి అప్పిచ్చేవాళ్ళు కూడా యీవూళ్ళో ఎవరూ లేరు నాకు. ఆకలీ-వానలో తడవడం- మొండిధైర్యంగా మీ తలుపు తట్టాను. ఇవాళ మీరిచ్చిన హార్లిక్సుకు మించిన విలువైన విందు నే నెరుగను మీకు కష్టం కల్గించను. వెళ్తాను. చాల కృతజ్ఞుణ్ణి."

కాంచన అప్రతిభురాలై వింటున్నది.

అతడు తలుపు తెరిచేసరికి ఆమె వులిక్కిపడింది! ఒళ్ళు తెలియ లేదామెకు. గబుక్కున ముందుకు దూకి అతని చెయ్యి పట్టుకున్నది. జ్వరంతో కాలిపోతున్నదతని ఒళ్ళు. ఆమెకు ఏడుపు వచ్చింది. "ఫరవా లేదు, యీ రాత్రికి పడుకోండి. దుప్పటి కట్టుకోడానికి నామోషీ పడక్కర లేదు ఒక్క రాత్రికి. ఈ యింట్లో మీరు పడుకుంటే నా సచ్చరిత్రకు కళంకము అంటదు. మా మేనత్త నాకు తోడు వున్నది. మీకు సందేహ మక్కరలేదు! నా తలుపు తట్టినవాళ్ళను, యిటువంటి చీకటి రాత్రిలో, యింత జడివానలో, త్రిప్పిపంపి సత్కీర్తిని సంపాదించుకోలేను," అన్నది. ఆమె గుప్పెటలోని అతని చెయ్యి వణికింది.

వెంటనే "మీరు, మీరు-" అని మాట పూర్తి చెయ్యలేక తడబడ్డాడు. ఆమె అతని చెయ్యి వదిలి ముఖం ప్రక్కకు త్రిప్పేసుకుని గదిలోకి వెళ్ళింది. రెండు నిముషాలపాటు అతడలా నిల్చునిపోయి, తర్వాత దుప్పటి పంచలాగా చుట్టుకుని, తడిపంచె, షర్టు వగైరా తీగమీద ఆరవేసి వచ్చాడు. హాల్లో మడతమంచంమీద దుప్పటి పరిచి ఒకప్రక్క దిండూ, ఇంకోప్రక్క రగ్గూ అమర్చింది కాంచన. ఆలోచనకుకూడా పనికిరానంత నీరసంగా వున్న దతని మనసు. పడుకుని రగ్గు కప్పుకున్నాడు. కాసేపటికి ఏదో చప్పుడు కాగా కళ్ళు తెరిచి చూచాడు. కాంచన లోపలివైపున తాళం వేసి వెళ్తున్నది.

"ఏమిటింత అక్కర ఈమెకు నామీద?" అనుకున్నాడు. ధైర్యం [illegible]
"కాంచనా!" అన్నాడు. కాంచన బదులాడలేదు; [illegible]

లేదు. వినబడనట్టే గదిలోకి వెళ్ళి గడియపెట్టుకుంది. అతడు నిట్టూరుస్తూ "కాదు, పొరపడ్డాను. ఎవరో యీామె! కాంచన అందం చెడిందని విన్నాను; కాని యింతగా చెడిపోయి వుండదు!" అనుకున్నాడు. తలనిండా ముసుగు పెట్టుకున్నాడు. కాంచన వెళ్ళి పడుకున్నదేకాని ఆమె కన్ను మూతపడలేదు.

తెల్లవారి ప్రొద్దున మేనకోడలుకు కాఫీ తెచ్చిస్తూ, "రాత్రి ఏవేళకు వచ్చాడు రాంబాబు? నేను చూడనేలేదు!" అన్నది వరలక్ష్మి. రాంబాబు కాంచనకు పినతల్లి కొడుకు. అడపాదడపా ఆ యింటికి వచ్చే చుట్టమత డొక్కడే.

"రాంబాబుకా దత్తయ్యా!" అంది వరలక్ష్మి.

"అయితే ఆ పడుకున్నదెవరూ?" అంది వరలక్ష్మి.

కాంచనకు ఎట్లా చెప్పాలో, ఏం చెప్పాలో తెలిసిందికాదు. పెగల్చుకుని, "ఆయనే! సారధిగారు," అంది.

వరలక్ష్మి ఆశ్చర్యపోయి "సారధేమిటి, రాత్రి రావడ మేమిటి! సరిగ్గా చెప్పు." అంది. కాంచన సారధి ఆ యింటికి ఎట్లా వచ్చిందీ విశద పరిచింది.

వరలక్ష్మి కాసేపయ్యాక "కాంచీ, నిన్ను గుర్తుపట్టాడా?" అనడిగింది.

"లేదత్తయ్యా!" అంది కాంచన.

వరలక్ష్మి నిట్టూరుస్తూ, "రాత్రి చీకట్లో గుర్తు తెలిసివుండదు. సరిగ్గా ఏడేళ్ళయింది మొన్న శ్రావణమాసానికి. సరే, అతను లేస్తే నువ్వు కనపడకు నేనిస్తాలే కాఫీ. రైలుచార్జీకి పాతికో పరకో యిచ్చి పంపిద్దాం." అంది.

కాంచన గుండె బరువెక్కిపోయింది. ఆమె బదులు చెప్పలేదు.

తొమ్మిదిన్నరకల్లా వంట పూర్తిచేసి మేనకోడలిని భోజనానికి పిల్చింది వ[illegible]క్ష్మి.

కా[illegible]న వంటింట్లోకి వచ్చి, "ఆయనింకా లేవలేదేమి

తె. సా. 31
H872

వరలక్ష్మి, "నే నీ వంటగొడవలో ఆ సంగతే మర్చిపోయాను. యింకా లేవక పోవడమేమిటి? నే చూస్తాలే! ఏదో ఒహటి! దారిన పోయే తద్దినాన్ని యింటికి పిల్చుకురావడంలో గొప్పదానివి!" అంది.

కోపంగా, "ఛీ! ఏమి టా మాటల త్తయ్యా, నువ్వేం చూడనక్కర లేదులే, నేనే వెళ్ళిలేపుతా!" నంది కాంచన.

వరలక్ష్మికి కాంచన మనసు అర్థమైంది. "సంతోషించాలే తెలివికి! ముందు భోంచేసి స్కూలుకు వెళ్ళు. నేను వెళ్ళి చూస్తా నతని పని! కొ స్త ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకో! అతనికి పెళ్ళాం బిడ్డలూ వున్నారు." అంది. కాంచన పీట వాల్చుకు పళ్లెం పెట్టుకుంది. వరలక్ష్మి చెంగుతో చేతులు తుడుచుకుంటూ హాల్లోకి వెళ్ళింది. తలనిండా ముసుగుదన్ని పడుకున్న మనిషిని ఎట్లా లేపాలో తెలియలే దామెకు. అతన్ని పేరుతో పిలువబుద్ధి కాలేదామెకు. "ఇంకా పడుకున్నారా? చాల పొద్దెక్కింది; పదికాబోతూంది; యింక లేస్తారా?" అంది అతని నుద్దేశించి.

అట్లా రెండుమూడుసార్లు అరిచిన తర్వాత సారధి ముఖంమీది రగ్గు తొలగించాడు. అతని ముఖమంతా చెమటతో తడిసిపోయింది. కళ్ళు తెరిచాడు కాని మూసుకు పోతున్నాయి. వరలక్ష్మికి భయంవేసింది. ఇంట్లోకి వెళ్ళింది. కాంచన పళ్ళెంలో అన్నం పెట్టుకోకుండా మోకాలిమీద తల ఆన్చుకుని కూర్చునుంది. "అతనికి జ్వరంలాగా వున్నది. ఏమిటిప్పుడు చెయ్యడం?" అంది.

కాంచనకు రాత్రి అతని చేతి వేడి గుర్తుకువచ్చింది. లేచి హాల్లోకి వెళ్ళింది. వరలక్ష్మికి ఏమి అనడానికీలేక మెదలకుండా వుండిపోయింది. కాంచన వెళ్ళి, అతని రగ్గు తొలగించి, నుదుటిమీద చెయ్యివేసి చూసింది. నిజంగా జ్వరంతో కాలిపోతోం దతని ఒళ్ళు.

"లేచి ముఖం కడుక్కోండి. కాఫీ త్రాగి పడ[illegible]ందురుగాని!" అంది. అతడు లేచివెళ్ళి ముఖం కడుక్కుని వచ్చాడు. [illegible]లక్ష్మి [illegible]

శాఖ గ్రంథాల[illegible]

తెచ్చి స్టూలుమీద పెట్టింది. కాఫీ త్రాగి మళ్ళీ పడుకుని రగ్గు ముసుగు పెట్టాడు సారధి.

కాంచన చెప్పులు తొడుక్కుని బయలుదేరింది. "ఎక్కడికే భోం చెయ్యకుండా?" అన్నది వరలక్ష్మి. కాంచన బదులు చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయింది. అరగంటకల్లా డాక్టరును వెంటబెట్టుకు వచ్చింది.

డాక్టరు సారధికి యింజెక్షను యిచ్చి, మందులు వ్రాసిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు. వరలక్ష్మికి ఒళ్ళంతా మంటగా వుంది. "యిహ స్కూలుకు వెళ్ళవా ఏం?" అంది.

"హెచ్. యం. కు డాక్టరింటి నుండి ఫోన్‌చేశాను-ఇవాళ సెలవు కావాలనీ, రేపు వచ్చి లీవులెటర్ యిస్తాననీ!" అంది. మందులు తేవడానికి మళ్ళీ బైటకు వెళ్ళింది. "భగవంతుడా నీ లీల!" అనుకుంది వరలక్ష్మి.

ఆ రోజంతా కాంచనకు, సారధి తలమీద మంచు పెట్టడంతో, నుదుటిమీద వుడుకులాం పట్టీలు వేస్తూండడంతో, మూడుగంటలకోసారి టెంపరేచర్ చూడ్డంతో, జావ త్రాగించడంతో సరిపోయింది. ఒక్క-రాత్రంతా సారధి కలవరిస్తూనే ఉన్నాడు. వరలక్ష్మి అయోమయంగా "వాళ్ళవాళ్ళకు టెలిగ్రాం యిచ్చి తీసుకు వెళ్ళమనక యిదేమి వెట్టిచాకిరీ మనకు?" అంది.

కాంచన బదులు చెప్పలేదు. నాల్గోరోజున టెంపరేచరు నార్మల్‌కు దిగింది. సారధి ముఖం కడుక్కోడానికి లేవబోయి తూలాడు. కాంచన చప్పున పట్టుకుంది. సారధి "అయ్యో!" అన్నాడు బాధగా.

"ఫర్వాలేదు, నన్ను పరాయిదా న్ననుకోకండి," అంది కాంచన.

సారధి సంభ్రమంగా హసించి, ఆమె ముఖాన్ని పరీక్షగా చూస్తూ "మీరు-నీవు-కాంచనవు?" అన్నాడు. సారధికి జ్వరం తగ్గడమే కాంచన కెంతో సం[illegible]షంగావుంది. అతడు తనను గుర్తుపట్టడంతో పొంగిపో యింది. "[illegible], నేనే" అంది. సారధి ఏం మాట్లాడలేదు. కాఫీ త్రాగిన [illegible]టికి [illegible] గదికి వెళ్ళాడు. వేడినీళ్ళు తొలిపివున్నాయి. వంకెకు

క్రొత్త పంచె, రెడీమేడ్ షర్టు, తువాలు కనిపించాయి. అతని కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. ఒళ్ళు తుడుచుకుని క్రొత్తబట్టలు వేసుకుని హాల్లోకి వచ్చాడు. కాంచన అతని పక్కమీద దుప్పటీ, దిండుగలీబూ మారుస్తున్నది.

సారధి బల్లమీద పేపరు చేత్తో తీసుకుని ప్రక్కనేవున్న పడక్కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

పదిన్నరకు కాంచన ఉసిరికాయ పచ్చడి, పొట్లకాయకూర, మిరియాలచారుతో పథ్యపు భోజనం పట్టుకువచ్చి, అతనిముందుకు బల్లజరిపి బల్లమీద పెట్టింది. సారధికి నిగ్రహం పోయి కన్నీళ్ళు క్రిందకు జారాయి.

కాంచన హృదయం ద్రవించిపోయింది. "ఏమిటి బెంగపడుతున్నారు? యింకో నాలుగురోజుల్లో మీ బలం మీకు తిరిగి వస్తుంది; లేచి తిరుగుతారు. నా మాట వినండి, భోంచెయ్యండి," అన్నది. సారధి యాంత్రికంగా భోజనం ముగించాడు.

తృప్తిగా లోపలకు వెళ్తూ "యివాళ నిద్రపోకూడదు మీరు!" అంది కాంచన. లోపలకు వెళ్ళి తనుకూడా భోజనం ముగించుకువచ్చింది. సారధి కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

"లెండిలెండి, పథ్యంతిని నిద్రిస్తే, మళ్ళీ జ్వరం వస్తుంది. నాకు మరి సెలవు దొరకదు," అంది కాంచన.

"అబ్బ! చాల నిద్ర వస్తూంది." అన్నాడు సారధి.

"పేకాడదామా పోనీ?" అని లోపలకు వెళ్ళి పేక తీసుకు వచ్చి కలిపి తనే ముక్కలు పంచింది.

ఆ మర్నాడు వరలక్ష్మి రాములవారిగుళ్ళో కోటిఅర్చన చివరి రోజు వుత్సవం చూడ్డానికి వెళ్ళింది. సారధి హఠాత్తుగా [illegible]ంచీ! నువ్వు నన్ను అసలు ఎందుకు వదిలిపెట్టి వచ్చావో చెప్పవూ?" [illegible]న్నాడు.

కాంచన దు[illegible] పట్టలేక చేతులతో ముఖ[illegible]

"ఏడవ్వద్దు కాంచనా! ఏడేళ్ళనుంచీ ఆలోచిస్తున్నా, నాకు నిజం తెలియనేలేదు. ఇవాళ నువ్వు చెప్పితీరాలి!" అన్నాడు.

కాంచనకు యిన్నేళ్ళగా ఒంటరిగామోసిన ఆలోచనలను పంచుకోవా లనిపించింది.

"నాకూ, మా శేఖరం బావకూ ఆరేళ్ళవార!" అంది కాంచన కథ మొదలుపెడుతూ. సారథి ముఖం నల్లబడిపోయింది. నిర్లిప్తంగా వినసాగాడు. కాంచన కిటికీలోంచి బైట తోటలో పూసిన పూలచెట్లవంక చూస్తూ చెప్పసాగింది. "బావ మెట్రిక్ తప్పినరోజున మావయ్య చావబాదాడు. బావ యింట్లోంచి పారిపోయాడు. నాలుగేళ్ళ తర్వాత యింటికి వచ్చాడు.

మిలటరీ యూనిఫారమ్‌లో బావను చూసి నేను పొంగిపోయాను. నేను మెట్రిక్ పాసయిం తర్వాత చదువు మాన్పించారు నాన్న. మాపెద్ద మేనత్త - అంటే శేఖరం బావ తల్లి కబురు పంపింది మా నాన్నకు, నన్ను తన కొడుకు కిమ్మని. మిలటరీలో చేరినవాడికి పిల్ల నివ్వనన్నాడు నాన్న. నేను ప్రేమ భంగం పొందినట్లు ఏడవలేదు. నేను యిష్టపడింది బావ చొరవనూ, సాహసాన్నీ కాని, బావను కాదని నా కెప్పుడూ తెలుసు. సరే, నాన్నకు నచ్చిన సంబంధం స్థిరపర్చారు. మీతోటి సంసారం హాయిగానే వుండేది నాకు. మీకు గుర్తుందా - మీ అమ్మగారు తేలు మంత్రం పెట్టేవారు," అంది కాంచన.

సారథికి తల్లి పెట్టే తేలుమంత్రానికీ, భార్య వెళ్ళిపోవడానికీ సంబంధం తెలియలేదు. "ఔను, అమ్మ యిప్పుడుగూడా పెడ్తుంది," అన్నాడు.

కాంచన మళ్ళీ కథ అందుకుంటూ, "ఒకరోజు అరమైలు దూరం నుంచి మని[illegible]తో ఒక ముసలమ్మ తేలుకుట్టిన మనుమణ్ణి నడిపించుకుంటూ [illegible]ంది మం[illegible]త్రం పెట్టించుకోడానికి. ఆరోజు అత్తయ్య వూళ్ళోలేరు [illegible]కి [illegible]లుపడిపోయి, 'అయ్యో! నా [illegible]డుకు వుంటే ప్రక్క-

బస్తీకి తీసికెళ్ళి డాక్టరుకు చూపించేవాడు. యిప్పుడేమిటి దారి?' అంటూ వాపోయింది. కాస్సేపటికి నిస్సహాయంగా మనుషుణ్ణి నడిపించుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది. మీ స్కూటర్ వున్నదియింట్లో! మీ రా అబ్బాయినిడాక్టరు దగ్గరకు పిలుచుకు వెళ్ళాలని అనుకున్నాను. యింతమాత్రం తట్టదా, నేనెందుకు చెప్పాలని నోరు విప్పలేదు నేను. ఆ ముసలమ్మ వెళ్ళిం తర్వాత మీరంటే నాకు మొదటిసారిగా అసహ్యం కలిగింది. మీది పిరికి తనమో, స్వార్థమో తెలియలేదు. క్రమంగా మర్చిపోయా నాసంగతి. ఇంకోరోజు-ఆనాడు అత్తయ్యకూడా వున్నారు. సాయంత్రం ఆరింటికి, ఒక పసిబిడ్డతల్లి బస్సు తప్పిపోయిందని, ఆవూళ్ళో బంధువులెవరూ లేరని, మనయింట్లో రాత్రి వుండి తెల్లారి వెళ్ళిపోతానని వచ్చింది. నాకూ, అత్తయ్యకూ ఆ బాలింతరాలికి ఒకరాత్రి ఆశ్రయ మివ్వడంలో ఆక్షేపణ కనబడలేదు. కాని మీరు 'ఇంకెక్కడైనా చూసుకో'మంటూ తలుపులు మూశారు. నేను కోపంగా ఎందుకట్లా చేశారని అడిగితే మీరు 'ఏపుట్టలో ఏపామున్నదో, యివాళ దయదలచి పడుకోమంటాం. తెల్ల వారేసరికి తల్లి మాయమై పిల్ల మిగిలితే ఏంచేస్తాం?' అన్నారు. నాకు మీరంటే విపరీతమైన జుగుప్స కలిగింది. 'భగవంతుడా, నానుదుట నువ్వు వ్రాయగలిగింది యిదేనా?' అనుకున్నాను. ఆ రెండు సంఘటనలు నాకు తరచు గుర్తుకు వస్తుండేవి. మీరంటేనే నారక్తం తిరగబడేది. ఆ జుగు ప్సను అణచుకుని మామూలుగా వుండడానికి ఒక్కోసారి ప్రాణసంకట మయ్యేది నాకు. అటువంటి రోజుల్లోనే ఒకసారి మీరు ఆఫీసుపనిమీద పొరుగూరువెళ్ళారు. అత్తయ్య యాత్రలకు వెళ్ళారు. పనిమనిషి రంగమ్మవచ్చి పడుకునేది రాత్రిళ్ళు నాకు తోడు. ఆ సాయంత్రం శేఖరంబావ వచ్చాడు. సెలవలో వచ్చాడట. నాపెళ్ళికి రాలేదు కనుక, వెళ్ళేముందు నన్నూ, మిమ్మల్నీ చూడ్డానికని వచ్చాడు. యింట్లో మీరూ అత్తయ్యా లేరనేసరికి అప్పుడే వెళ్ళిపోతానని ప్రయాణం[illegible]డు. వున్న ట్టుండి వాన మొదలయింది. 'ఫరవాలేదు వెళ్తానన్నాడు' [illegible]కలో బస[illegible] కూడా రాదీవూరికి. ఎట్లా వెళ్తావన్నాను' నేను. పెంద[illegible]

చేశాం. పనిమనిషికోసం ఎదురు చూశాను. ఆసాయంత్రం కొడుక్కు-జ్వరంతగిలిందని రాలేదు రంగమ్మ. బావ ఒకటే బెంగపడిపోయాడు. వాననూ నన్ను కలిపి తిట్టాడు. నేవెళ్ళి నాగదిలో పడుకున్నాను. తెల్లారేక బావ చెప్పాడు. 'రాత్రంతా నిద్రపట్టలేదనీ, చదువుకుంటూ కూర్చున్నాననీ.' వానవెలిసింది. కాఫీత్రాగి మొదటిబస్సు కెళ్ళిపోయాడు బావ. మీరు వచ్చాక సంగతంతా చెప్పాను. 'అతను వెళ్తానన్నా నువ్వెందుకు ఆపావు?' అన్నారు. అంతటితో ఆగక 'యింకెవరికైనా తెలుసా?' అన్నారు. ఒళ్ళు మండిపోయిందినాకు. అన్నాళ్ళు నాతో కలిసివుండికూడా నన్ను సందేహించారు! మీకు అనుమానం కలిగాక, మరెవరికీ తెలియకపోతే సరిపెట్టుకుంటారా?' నాకు చాలా అసహ్యం కలిగింది మీమీద. అసహనంగా మిమ్మల్ని ఏమేమో అన్నాను. మీక్కూడా కోపం అవధులు దాటింది. మాటలుతూలారు. పెట్టె సర్దుకుని పుట్టింటికి వెళ్ళాను. అమ్మ తిట్టింది. నాన్న 'అంతమాత్రానికి అనుమానిస్తాడా నిన్ను? చదువుకున్నవాడు కాదూ? నీకిష్టంలేకపోతే మళ్ళీ వెళ్ళకు,' అని నన్ను సమర్థించారు. మీరు కొన్నాళ్ళకు జాబువ్రాశారు. నేను బదులియ్యలేదు. అంతే మూడేళ్ళకు మనం చట్టసమ్మతంగా విడిపొయ్యేం. తర్వాత ఏడాదికి మీరు పెండ్లి చేసుకున్నారని విన్నాను. యింటిదగ్గర వూరికే వున్న మూడేళ్ళల్లో హిందీ పరీక్షలకు కట్టి పాసయ్యాను. నాన్న పోయింతర్వాత, ఇంట్లో వుండడం ఇష్టంలేక అత్తయ్యను వెంటబెట్టుకుని యీవూరువచ్చి, స్కూల్లో హిందీటీచరుగా వుంటున్నాను. అమ్మకు, అన్నయ్యకు నామీద ఎప్పుడూ సానుభూతిలేదు," అంటూ పూర్తిచేసింది కథ.

"ఎంత పని చేశావు కాంచనా? నేను నిజంగా నిన్ను సందేహించనేలేదు. నిన్ను చాలా ప్రేమించాను నేను. నీ కాలికి ఎదురు దెబ్బ తగిలితే, కూరలుకోస్తు వ్రేలు కోసుకుంటే, వంట చేస్తూ చెయ్యి కాల్చుకుంటే, నా ప్రాణం విలవిలలాడిపోయేది. అటువంటిది నీ పేరుకు మచ్చ [illegible] ఎట్లా [illegible]గలను? రాముడు సీతను అడవికి పంపి అయోధ్యలో [illegible]? నువ్వు నిష్కళంకవని [illegible]తోపాటు ప్రపంచం

కూడ నమ్మాలని తహతహ లాడాను. అందుకే 'ఎవరికేనా తెలుసా,' అనడిగాను. వేరేమీకాదు. కాని నువ్వు నన్ను రెచ్చగొట్టావు. నా నోట వెలువడిన మాటలు తలుచుకుని తర్వాత నేను పడ్డ సిగ్గూ, బాధా ఎట్లా చెప్పను నీకు? దేనికీ వ్యవధి నివ్వకుండా నన్ను ఏకాకిని చేసిపోయావు నువ్వు. నా జాబు చదవకుండా చింపివేశావని విన్నాను. బదులివ్వలేను. అమ్మ రోజూ ఏడుపు. ఒక్కగా నొక్కకొడుకు సంసారం యిట్లా భంగ మైతే ఏడవక ఏం చేస్తుంది? ఆమె తృప్తికోసం, ఆమె కుదిర్చిన పిల్లను చేసుకున్నాను." సారథి కళ్ళు చెమర్చాయి.

కాంచన బుగ్గలు తడిసిపోయాయి. ఆమె తన చెక్కిళ్ళు తుడుచు కోడం మర్చిపోయి, సారథి కళ్ళు చెంగుతో తుడుస్తూ "మీ భార్య ఎట్లా వుంటుంది చెప్పరూ?" అంది.

సారథి జాలిగా చూస్తూ "పేదయింటిపిల్ల; చదువూ, నాగరికతాలేని అమ్మాయి. నాకు భార్యగా వచ్చింది. చూడ్డానికి నీ కన్నా మెరుగే! స్త్రీలలో పద్మినీజాతి స్త్రీలుంటారని వింటాం. నా భార్య పనిమనుషుల్లో పద్మినీ జాతికి చెందినది. వంట అద్భుతంగా చేస్తుంది. ఇల్లెప్పుడూ పరి శుభ్రంగా వుంచుతుంది. 'నేను వూరెళ్తున్నా నంటే,' 'ఎందుకు' అని అడగదు. ఆలస్యంగా వస్తే 'ఏమ'ని అడగదు. అంతా నౌకర్ల మన స్తత్వం: అటువంటి ఇల్లాలుతో కాపరంలోని కమ్మదనం గురించి కథలు వ్రాయమంటావా, పాటలు పాడమంటావా?" అన్నాడు సారథి.

కాంచనకు జాలిలోకూడ కొంత నవ్వు వచ్చింది. "నాలుగేళ్ళనాడు నీకు అమ్మవారు వచ్చి, రూపు చెడిందని విన్నాను. ఒకక్షణం మంచి శాస్తి జరిగింది' అనుకున్నాను. తర్వాత వారంరోజులు నువ్వే నాకలల్లో! నిన్ను చూడాలని అంత ఆరాటపడ్డాను. నాభార్యా, నా సంసారం, నా అంతరాత్మ అడ్డునిలిచేయి. యిన్నాళ్ళకు నాకు రోగంవచ్చి, నీ సపర్యలు పొందడం, నాకు శాస్తి జరగడం లాంటిదే! కాని నా [illegible]

వుంది కాంచీ! నిన్ను వదిలి వెళ్ళాలనిపించడంలేదు" అన్నాడు సారధి, ఆమె చెయ్యి గుప్పెట్లో పట్టుకుని, కాంచన అంతా విని, నిలువెల్లా వణికి పోయింది.

నాకు దేవుడిచ్చిన అమృత కలశాన్ని నిర్లక్ష్యంగా జారవిడిచాను. కాని, నేను చేసిన పొరపాటుకు మీకు శిక్షపడటమే విచారంగా వుంది! మీరు నాదగ్గర వుంటానంటే ఎట్లా? రేపు రాత్రి మెయిల్లో వెళ్ళడానికి మీకు టికెట్టు బుక్ చేశాను. నేను చేసిన పాపం చాలు యీజన్మకు!" అంది. దుఃఖం పట్టలేక బిగ్గరగా ఏడ్చింది.

"గుండెలో నాకోసం యింతప్రేమ దాచుకుని, నన్ను రిక్త హస్తాలతో వెళ్ళగొడ్తావా," అన్నాడు సారధి జాలిగా, ప్రేమగా.

కాంచన, "నా దెంతటి ప్రేమైనా మీకు అపథ్యాహారంలాంటిదే అవుతుంది. నన్ను మనసారాక్షమించండి అదే చాలునాకు" అంది.

వెళ్ళేప్పుడు సారధి పాతబట్టలు కట్టుకున్నాడు. కాంచన రోషంగా "ఓహో. నేను యిచ్చిన బట్టలు పనికిరావు కాబోలు! ఫరవాలేదు వుండనివ్వండి. మళ్ళీ నాయింటికి ఎవరైనా వానలో తడిసి వస్తే వుపయోగపడతాయి," అంది. సారధి కళ్ళు చెమర్చగా నవ్వి, "కాంచీ నీ రోష కషాయిత నేత్రాలు, నీ పరుష భాషణాలు నాకెప్పటికీ లేకుండా చేశావు కదా! ఆడవాళ్ళు పెళ్ళిచీర దాచుకుంటారు చూడు, అట్లా దాచుకుంటాను, నువ్విచ్చిన బట్టలు. అవి రైల్లో మాసిపోకూడదు." అన్నాడు. సారధి ఎక్కిన రైలు కదిలిపోయింది. "నా చేతులారా, నా సర్వస్వమూ పోగొట్టుకున్నాను. దేవుడా! నువ్వు చాలా దయగలవాడివి! నేను పారవేసుకున్నాననుకున్నది నా దగ్గరే వున్న దిన్నాళ్ళు! దాని వెలుగు యివాళే గుర్తించాను!" అనుకుంది కాంచన.

—౦—